

GRNR.

Gårdsnr. 42 Bruksjorda

Rydningsslassen Bruksjorda ble skyldsatt den 3. juli 1846 (ep. 1842-46:177b.) Rydningsmannen Lars Hansen var til stede. Etter påvisningen og befarings ble grensene beskrevet:

"Mod Væst støder den til Pladsen Brugsaaen Eenemerker som findes beskrevne ved den i Dag på denne Plads holdt Skyldsætnings Forretning. Mod syd danner Brugselven Grænedselinnen, Mod Øst Børsvandet til Brataasen og videre i nordlig Retning til Brugsaa-Enden, hvor Kalvaasens Eenemerker begynner"

Eiendommen kunne fø 1 hest, 2 kyr og 10 småfe, mens utsæden var ½ tønne bygg og ½ tønne poteter. Plassen hadde innskrenket hamnegang felles med Bruksåsen og nødtørfdig brenneskog i fellesskap. Noen utenger lå også i fellesskapet med Bruksåsen Plassen lå 1¼ mil fra sjøen med høyst besværlig adgang. Jordbunnen var myret og steinet, og det var ingen herligheter til plassen. Skylda ble satt til 8 skilling.

Ved skjøte 20. desember 1850 (pb K:282 b) solgte Lornts H. Giedebo Bruksjorda til Ole Halvorsen for 130 spesiedaler. Giedebo hadde kongeskjøte på gården, men det var ikke tinglyst.

I herredsbeskrivelsen ifølge lov om revisjon av matrikkelen av 6. juni 1863 er det oppført 1 bruk på Bruksjorda, lnr. 250 med Ole Halvorsen som bruker. Gården hadde 15 mål åker, 52 mål naturlig eng og 2 mål dyrkbar jord. Det ble høstet 25 lass høy fra utslåtter til en verdi av 48 skilling pr. lass. Det ble sådd ½ tønne korn og satt 2 tønner poteter, noe som gav en avling på 8 tønner poteter. Krøttertall oppgis ikke. Skylda på 8 skilling ble satt opp til 1 daler 10 skilling. Taksten ble fratrasket 14 spesiedaler 116 skilling for frostlendthet og avstand til sjøen

Bnr. 4 Bakke

ble ved skylddelingsforretning 23. juni 1919 (pb J:438) ble utskilt fra bnr. 1 Det fradelte bruket grenset bl.a. til Kalvåsen og Bruksåsen.

Bnr.6 Bachemo

utskilt fra bnr. 1 ved skylddelingsforretning 12. september 1928 (pb. 17:216) Bnr. 6 er oppført på partslista, men bruket synes ikke grense til omtvistet område.

Bruksjord

Denne gård ble skyldsatt 03.07.1846. Den første kjente oppsitter der var **Lars Hansen** født ca. 1802. Han var av en gammel norsk slekt i Ofoten. Han omkom på sjøen sammen med Lille-Jocum, en gutt fra nabogården Bruksås. Etter Lars's død ble gården liggende øde inntil **Ole Halvorsen** fra Sokndal i Trøndelag kjøpte gården av staten. Ole Halvorsen anla et lite kvernbruk på det stedet der Bal's smeltehytte hadde ligget, og sønnen **Haldor Olsen** som overtok gården etter sin far bygget en større kvern på samme sted. Gården er nå oppdelt i flere bruk.

Gnr 42 Bruksjorden

Dyrkajord 49 da. Skog i alt: 695 da. (S og M): 43 da. M: 371 da.

Denne gården ble skyldsatt 03.07.1846. Den første kjente oppsitter her var **Lars Hansen** født ca. 1802. Han var av gammel norsk slekt i Ofoten. Han omkom på sjøen sammen med Lille-Jocum, en gutt fra nabogården Bruksås. Etter Lars død ble gården liggende øde inntil **Ole Halvorsen** fra Sokndal i Trøndelag kjøpte gården av staten. Ole Halvorsen anla et lite kværnbruk på det sted Bals smeltehytte hadde ligget. Sønnen **Haldor Olsen** overtok gården etter han, og bygget en større kvern der. Gården er nå oppdelt i flere bruk.

Folketelling 1857 Brugsjorden

Matr.nr. 250, liste 62

Dyr: hest 1, ku 6, kalver 4, får 16, gjeter 2, rensdyr 3. Utsæd: bygg 1, poteter 2.

Ole Halvorsen	Husfader, gårdbr. (selveier) og skogdrift	1821 Størn Sogn og Prgj.
Ane Marte Hansdatter	Husmoder	1837 Lurøy, Helgeland
Haldor Olsen	sønn hjelper med gårdsbruk	1859 Eivindnes Sogn
Hakon Olsen	"	1866 " "
Peder Olsen	"	1874 " "
Gjertrud Olsdatter	datter	1862 " "
Hansine Olsdatter	"	1864 " "
Birgitte Olsdatter	"	1868 " "
Kristine Olsdatter	"	1870 " "

Folketelling 1900 Brugsjorden

Gnr. 42 bnr. 1 liste 1

Haldor Olsen	Husfader Gårdbruker, selveier	1859	Wæningshuset
Jonette Hansen	Husmoder	1864	"
Olga Haldorsen	datter	1888	"
Halvar Haldorsen	sønn	1889	"
Emil Haldorsen	"	1893	"
Haslund Haldorsen	"	1895	"
Haldo Haldorsen		1897	"
Johan Haldorsen		14.11. 1899	"
Hansine Jakobsen	tj.pike, Sørrelv, Lødingen	1877	"
<hr/>			
Ole Halvorsen	Husfader, føderådsmann	1825	Føderådshuset
Ane Hansdatter	Husmoder, føderådskone	1837	"
Ole Olsen	Jerbanearb. Rombaksbotn, Ankenes	1867	"
Tarral Olsen	" " "	1869	

Brugsjorden under gnr. 42 bnr. 1**Liste 2**

Dyr: kreaturer/fjørfe Utsæd: Korn/poteter

Peder Olsen	Husfar	Stenarbeider og gårdbruker	1873
Birgitte Johansen	Husmoder		1871
Eline Pedersen	Datter		1896
Anna Pedersen	"		1898
Signe Pedersen	"		05.01.1900
Josefine Johansen	Tj.pike,	husgjerninger	1883
Jonette Johansen	" "	Slettås, Ballangen	1881

Liste 3 under gnr. 42 bnr. 1

Dyr: kreaturer/fjørfe Utsæd: Korn/poteter

Peder Olsen	Husfader.	gårdbruker.	Tjeldal, Kabelvåg	1837	Ibestad
Berntine Larsen	Husmoder		"	1878	
Marie Pedersdatter	Datter			1897	
Indiana Hansen	Tj.pike.	Husgjerning		1877	

3.2.23 Gnr 42 Bruksjorda

Rydningsplassen Bruksjorda ble skyldsatt den 3. juli 1846 (ep 1842-46:177b). Rydningsmannen Lars Hansen var til stede. Etter påvisning og befaring ble grensene beskrevet:

” Mod Væst støder den til Pladsen Brugsaaens Eenemærker som findes beskrevne ved den i Dag paa denne Plads holdte Skyldsætnings Forretning. Mod syd danner Brugselve Grændselinien - Mod Øst Børsvandet til Brataasen og videre i nordlig Retning til Brugsaaens-Enden, hvor Kalvaasens Eenemærker begynde.” (Vedl s 484)

Eiendommen kunne fø 1 hest, 2 kyr og 10 småfe, mens utsæden var ½ tønne bygg og ¼ tønne poteter. Plassen hadde innskrenket hamnegang felles med Bruksåsen og nødtørftig brenneskog i samme fellesskap. Noen utenger lå også i fellesskap med Bruksåsen. Plassen lå 1¼ mil fra sjøen med høyst besværlig adgang. Jordbunnen var myret og steinet, og det var ingen herligheter til plassen. Skylda ble satt til 8 skilling.

Ved skjøte 20. desember 1850 (pb K:282b) solgte Lornts H Giedeboe Bruksjorda til Ole Halvorsen for 130 spesidaler. Gjedeboe hadde kongeskjøte på gården, men det var ikke tinglyst.

I herredsbeskrivelsen ifølge lov om revisjon av matrikkelen av 6. juni 1863 er det oppført 1 bruk på Bruksjorda, lnr 250 med Ole Halvorsen som bruker. Gården hadde 15 mål åker, 52 mål naturlig eng og 2 mål dyrkbar jord. Det ble høstet 25 lass høy fra utslåtter til en verdi av 48 skilling pr lass. Der ble sådd ½ tønne korn og satt 2 tønner poteter, noe som ga en avling på 8 tønner poteter. Krøttertall oppgis ikke. Skylda på 8 skilling ble satt opp til 1 daler 10 skilling. Taksten ble fratrasket 14 spesidaler 116 skilling for frostlendthet og avstand til sjøen (Vedl s 101).

Ved skylddelingsforretning 23. juni 1919 (pb J:438) ble bnr 4 Bakke utskilt fra bnr 1. Det fradelte bruket grenset blant annet til Kalvåsen og Bruksåsen (Vedl s 486-487).

Bachemo bnr 6 ble utskilt fra bnr 1 ved skylddelingsforretning 12. september 1928 (pb 17:216). Bnr 6 er oppført på partslista, men bruket synes ikke grense til omtvistet område (Vedl s 488-491).

Gnr. 42. Bruksjord.

Denne gården ble skyldsatt den 3. juli 1846. Da hadde Lars Hansen, f. 1802 slått seg ned der. Han var av gammel ofotslekt, og det er sannsynlig at han slo seg ned på gården omtrent samtidig med at Jochum Hansen kom til Bruksås, ihvertfall bodde familien der i 1839 da sønnen Johan Andreas Larsen ble født. Lars Hansen hadde dype slektsrøtter i Ofoten og tilhørte Peder Olsen-ætten fra Liland. Han druknet på Ofoten sammen med Litje-Jochum fra Bruksås. Etter denne tragiske ulykken ble gården liggende øde noen år inntil Ole Halvorsen fra Sokndal(Støren) i Trøndelag kjøpte gården av Kongen. Ole Halvorsen anla et lite kvernbruk i Børsvassfossen, ikke langt fra det stedet hvor smeltehytten til det gamle kopperverket hadde ligget. og sønnen, Haldor Olsen, som overtok gården etter ham, bygget en større kvern der.

Ole Halvorsen kom til Ofoten i 1857 og bodde de første årene i Lenvik og ble gift med Ane Martha Hansdatter - datter av Hans Sivertsen i Vargfjorden(Hamnesstrand)

Ole Halvorsen og Ane Martha Hansdatter ble gift i 1858, og ved lensmannens hjelp fikk de overta Bruksjord og Lars Hansens etterkommere måtte forlate barndomshjemmet.

Ole Halvorsen fant at stedet hvor bygningene til gården lå så frostlendt til ved Børsvassfossen at han flyttet gården opp på "Bakkan". Det skjedde sannsynligvis omkring 1860. Ane Martha Hansdatter var en særlig sterk kvinne. Det fortelles at en høstdag de stod ute og tok opp poteter, forlot hun åkeren for å gå inn og lage mat, gikk det litt lenge før hun kom og ropte de øvrige inn. Ole Halvorsen gikk da opp til gården, litt gram i hu. Da han kom inn, lå konen fremfor gruen og skulle til å gjøre opp ild. Han gav henne en riktig skjennpreken. Ana Martha tidde en liten stund, men da hun fikk ordplass, sa hun: Hold kjeft! Gå inn i kammerset og se hva du har fått istand der! - Og der lå det et nyfødt guttebarn.

Det fortelles også om henne at hun var i kamp med en bjørn som hadde tatt et lite kje. Bjørnen måtte gi seg.

At hun hadde temperament viser denne lille historien. En dag om sommeren kom hun fra grindene, hvor hun hadde melket kyrne. Da snublet hun og tømte den ene melkebøtten.

Den andre gikk samme veien med disse ordene: Nå han Tykje har tatt den ene, kan han likegodt ta denne òg!

På Bruksjord holdt man i 1865 1 hest, 13 kyr, 17 sauer, en gris og 2 aktarein. Der ble sådd 1 tønne bygg og satt 3 tønner poteter. Huslyden var:

1. Ile Haldorsen, husfar og selveier, Støren,

44 år

2. Ane Martha Hansdatter, hans kone, Eurøy,	29 år
3. Haldor Olsen, sønn	6 år
4. Gjertrud Olsdatter, datter,	4 år
5. Hansine Olsdatter	2 år

Ved folketellingen i 1875 var situasjonen noe forandret. Gården holdt 1 hest, 6 kyr, 16 sauer, 2 geiter og 3 aktarein. Man sådde 1 tønne bygg og satte 2 tønner poteter. Disse bodde på gården:

1. Ole Halvorsen, husbonde og selveier,	f. 1821
2. Ane Martha Hansdatter, hans kone,	f. 1837
3. Haldor Olsen, sønn,	f. 1860
4. Håkon Olsen, sønn,	f. 1866
5. Peder Olsen, sønn,	f. 1874
6. Gjertrud Olsdatter, datter,	f. 1862
7. Hansine Olsdatter, datter,	f. 1864
8. Birgitte Olsdatter, datter,	f. 1868
9. Kristine Olsdatter, datter,	f. 1870

Folketellingen år 1900 viser dette om Bruksjord:

1. Haldor Olsen, husbonde, selveier,	f. 1859
2. Konette Hansdatter, hans kone,	f. 1864
3. Olga Haldorsdatter, datter,	f. 1888
4. Halvar Haldorsen, sønn,	f. 1889
5. Emil Kaldorsen, sønn,	f. 1893
6. Haslund Haldorsen, sønn,	f. 1897
7. Haldor Haldorsen, sønn,	f. 1899
8. Johan Haldorsen, sønn,	f. 1899
9. Ole Haldorsen, føderådsmann,	f. 1825
10. Ane Martha Hansdatter, hans kone,	f. 1837
11. Ole Olsen, sønn, jernbanearbeider,	f. 1867
12. Tarald Olsen, sønn, jernbanearbeider,	f. 1869

Bruksjord,

1. Peder Olsen, husbonde, steinarbeider, f. 1873
2. Birgitte Johansdatter, hans kone, f. 1871
3. Eline Pedersdatter, datter, f. 1896
4. Anna Pedersdatter, datter, f. 1898
5. Signe Pedersdatter, datter, f. 1900
6. Josefine Johansdatter, tjener, Lødingen, f. 1883
7. Jonette Johansdatter, tjener, f. 1881

1. Peder Olsen, Fjelldal, husfar(same) f. 1837
2. Bertine Larsdatter, hans kone(same) f. 1878
3. Maria Pedersdatter, datter,(same) f. 1897
4. Indianna Hansdatter, tjener, f. 1877

Herr Jostein Kristensen,
Lilla Årgen.

Vedr. Brugsjord, Ballangen herred.

For ca 300 år siden var Ballangen Kobberverk i drift ved Børs-
vannsfossen, hvor smeltehytta låg og verket hadde mange boboelseshus.
Det het i et gammelt dokument, at selskapet gikk konkurs bl.a. av
den grund at det hadde "satt for meget i bygninger". Etter dette br
fikk sletten nord for fossen navn av Brugsjord.

Liksom Ballangen lille opprinnelig skal ha vært husmannsplass
under Balsnes, er det sagt at Brugsjord i lang tid var husmannsplass
under lille Ballangen. I alle fall kan vi rekne med at der har bodd
jordløse folk der i lang tid, uten at vi i dag kan si hvem som bodde
der. I kirkebøkene nevnes bare Ballangsmark, enten de bodde i Børs-
vannsalemenningen, Dypås - Brugsåas eller på Dypvann-Kalvås-siden.

Lars Hansen, av Peder Olsen-ætta fra Liland bodde her i 1839
da sønnen Johan Andreas Larsen ble født. Denne Johan Larsen var
av Jens Johansen Slettås.

Brugsjord ble skyldsatt i året 1846.

Sommeren 1857 kom Ole Halvorsen til Ofoten. Bodde først i Lensv.
og ble gift med Ane Martha Hansdtr. - datter av Hans Sivertsen i
Vergefjord. (Opprinnelig fra Fron i Gudbrandsdalen). Ole Halvorsen
kom fra Støren i Sør-Trøndelag, men skulle egentlig være fra Kvikne.

Ole Halvorsen og Ane Martha ble gift i 1858. Ved lensmannens hjelp
fikk han overta Brugsjord og Lars Hansens etterkommere måtte forlate
barndomshjemmet. Johan Larsen flyttet til Slettås. Brødrene flyttet
til Sjøfjell (Far av Bertheus Pettersen) en søster Susanna ble gift
i Hestvik.

Da Ole Halvorsen begynte å drife gården fant han den for frost
lendt og flyttet hele gården opp på Bakkan. Når tid dette skjedde
har jeg ikke rede på, men sansynlig er det omkring 1860.

*Ole Halvorsen kom til Ofoten
fra Støren p.g. antagelig sommeren 1857.
Først bodde han i Lensv. hvor da han ble gift
med Ane Martha Hansdtr. 30/10-1858 felte han
bygget p. Brugsjord.*

*Olve Brugsjords gård var på midt Børsvannsfossen i
den tiden Lars Hansen & Anna Skillestad bodde der.
Først fikk de sommer Johan Andreas Hansen født 1839. Ole født
i 1878-1879. Da Olve Hansen var gammel og ble
gården kom Ole Halvorsen dit og fikk av Olav Hansen
resten av bygget.*

Herr Jostein Kristensen,

B a l l a n g e n .

Vedr. Brugsjord, Ballangen herred.

For ca 300 år siden var Ballangen Kobberverk i drift ved Børs-
vannsfossen, hvor smeltehytta låg og verket hadde mange boboelseshus.
Det het i et gammelt dokument, at selskapet gikk konkurs bl.a. av
den grund at det hadde "satt for meget i bygninger". Etter dette bruke
fikk sletten nord for fossen navn av Brugsjord.

Likesom Ballangen lille opprinnelig skal ha vært husmannsplass
under Balsnes, er det sagt at Brugsjord i lang tid var husmannsplass
under lille Ballangen. I alle fall kan vi rekne med at der har bodd
jordløse folk der i lang tid, uten at vi i dag kan si hvem som bodde
der. I kirkebøkene nevnes bare Ballangsmark, enten de bodde i Børs-
vannsalemenningen, Dypås - Brugsåas eller på Dypvann-Kalvås-siden.

Lars Hansen, av Peder Olsen-atta fra Liland bodde her i 1839
da sønnen Johan Andreas Larsen ble født. Denne Johan Larsen var ~~far~~
av Jens Johansen Slettås.

Brugsjord ble skyldsatt i året 1846.

Sommeren 1857 kom Ole Halvorsen til Ofoten. Bodde først i Lensvik
og ble gift med Ane Martha Hansdtr. - datter av Hans Sivertsen i
Vargefjord. (Opprinnelig fra Fron i Gudbrandsdalen). Ole Halvorsen
kom fra Støren i Sør-Trøndelag, men skulle egentlig være fra Kvikne.

Ole Halvorsen og Ane Martha ble gift i 1858. Ved lensmannens hjelp
fikk han overta Brugsjord og Lars Hansens etterkommere måtte forlate
barndomshjemmet. Johan Larsen flyttet til Slettås. Brødrene flyttet
til Sjøfjell (far av Bertheus Pettersen) En søster Susanna ble gift
i Hestvik.

Da Ole Halvorsen begynte å drive gården fant han den for frost-
lendt og flyttet hele gården opp på Bakkan. Når tid dette skjedde
har jeg ikke rede på, men sansynlig er det omkring 1860.

*Ole Halvorsen kom til Ofoten
fra Støren pr. g. omkring sommeren 1857.
Først bodde han i Hestvik, men da han ble gift
med Ane Martha Hansdtr. i 1858 flyttet han
bort til Brugsjord.

Siden Brugsjord-gården lå ved Børsvannsfossen i
den tiden Lars Hansen og Ane Martha Hansdtr. bodde der.
Først fødte sønnen Johan Andreas Hansen ble født
i 1839-1839. Da Johan Hansen var ung og arbeidet på
gården kom Ole Halvorsen dit og fikk av hans søster
nå er ingenting.*